

EFESIOS

Efesoain iká joi akaiboki Pablon kirika bomaa

Jato saludana

1 ¹Ea riki Pablo, Diossen shinanman Jesucriston raana joni. Jaskara ixonra, ja Efesoainoa joi akaibo ikax, Cristo ikonhakin jeneyamaibo itan jaki koshiabo, en mato saludo bomai.

²Ja non Papa Dios betan non Ibo Jesucriston, jawen jakon shinanman, itan jawen xabá shinanman mato akin-banon.

Pablon Dios iráke aka

³Ja non Ibo Jesucriston Papa Dios rabinon akanwe, Cristo meranxon, ja naikanmea kéoisma jawékibo menixon, noa jakonhaa kopí.

⁴Nete joniamatianbira, Cristo kopíres, noa Diossen katota iki, jaskatax jawena-bobiribi ikax, jawe jakonmaomabi, noa já bebon ikanon ixon. Noimis ixonra,

⁵noa shinanxona iki, Jesucristo meranxon onan bakeataan, jawen bakebi keskáakin noa imati, jawen jakon shinanman jan ati shinanni keskáakin.

⁶Ja, ani jakon shinanya iketian, jatí-bitian non Dios rabinon ixon, jaskara shinanya ixonra jawen noi Bake meranxon noa jakonha iki.

⁷Ja Cristonra, jawen jimin kopíaxon, noa xabáa iki, itan jawen ani shinanman non ochabo moa shinanxonyamaa iki,

⁸Ja shinanra nokibi nokota iki, jatíbi jawen jawéki ati onan shinanya, itan katóti onan shinanboyabi.

⁹Jaskáaxonra, noa onanmaa iki, jan shinanni joné jawékibo. Ja jakon

shinanya ixon, moabi Cristo meranxon, jan ati shinanna jawékibo.

¹⁰Jatian moa ja nete nokoketianra, Diossen senenhanoxiki, jan ati shinanna jawékibo, janra Cristo, jatíbi ja naikanmea, itan nato mainmea jawékibaon koshi imanoxiki.

¹¹Cristo meranxonra, noa Diossen moabi katota iká iki, jawenabo inon ixon, itan ja meninoxon yoini jawékibo non biti kopí. Jaskáakin ati shinanxon, senenhakai Dios ixon.

¹²Jara keena iki, noabopari Cristo ikonhaax, jaon manatabo itin, jaskáaxon ja jawen atipana ani koshi non rabiti kopí.

¹³Já meranxonra, ja ikon joi, jan mato kishpinti jakon joi ninkaxon, ikonhaketian, Diossenabo itiakin ja mato meniti yoini, jawen jakon Shinanman mato onantiapakea iki.

¹⁴Jatian jawen Shinan riki, noa jatí-bitian jayáti Diossen meniti yoinibo non bii kati noa onanmai, ja noa jawen joni iketian, moa noa akonkin xabáakin senenhataan. Jaskáaxon ja jawen jakon atipana ani koshi, non jatíxonbi rabinon ixon.

Joi akaiboki Pablon orana

¹⁵Mato non Ibo Jesús ikonhaax, jaki koshii jeneyamai, itan jatíbi joi akaibo maton noia ninkaxonra,

¹⁶oranaitiibi mato shinankin, en Dios iráke akin, jeneyamai.

¹⁷Enra, non Ibo Jesucriston Dios yokatai, ja jakonhira Papan, mato onan shinan meninon ixon, ja shinanman akinna, maton já kikinakin onanti kopí.

¹⁸ Jainxonribira en yokatai, mato shinan chopexonnon ixon, jaskáaxon, jawekayarin ja keenakatabo jaon manata, itan jawekeska ani jakonrin ja jawen jonibo jato Diossen meniti yoini ixon, maton onanti kopí,

¹⁹ jainoax, kikin ani, itan jainshaman senena yama riki, ja noa joi akaibo jan akinnai, jawen atipana koshi ixon, maton onanti kopí. Ja nato atipana ani koshiribira, jato Diossen oinmaa iki,

²⁰ ja Cristo jirixon, naikan jawen mekayao yakámaxon.

²¹ Ja jatíbi apobo, joni koshibo, jainoax jan jatoaresa jawékibo, itan jatíbi rama jaa jawékibo itan ramakaya iki kaai, jawékibo winoa koshi Cristo imataanan.

²² Jatíbi jawékibora, Cristo naman baneta iki, jainoax ja Cristoribira joi akaibaon, koshi imaa iki.

²³ Ja joi akaibora, Criston yorabi keská iki, janra ja joi akaibo shinan meran, jatíbinin senena imai, ja Cristo riki, jatíbi jawékibo jakonman senena imai.

Cristo kopi noa Diossen mawáino a kishpinmaa

2¹ Moatianra mato iká iki, jakonma jawékibo akai, itan ochayabo ikax, mawatabo keská.

² Mato iká iki, nato netemea jawéki-bores akí jakanabo, itan ja niwen niai yoshinman ati yoiabores, axonaibo. Janra, ramakamanbi Dioski yoitimareshkanon ixon, jato jakonma shinanmakin jeneyamai.

³ Jaskaranixa wetsa netebaon jatíbi noabo, non keena keskáres akí jakanabo iká iki, ochayabi pikota ixon, jaskarabores akí, itan ja non ati shinannai jawékibores akí. Jaskarabo akai ikaxa, ja wetsabo keskáribi, atibi noa Diossen castigantiresbo ikana iki.

⁴ Ikaxbi, Diossenra ani akinmisti shinanya ixon, itan kikinakin noixon, ochan imaa mawata keskábo ikenbi, Cristo betan noa jirimaa iki.

⁵ Noa ochan mawata keskábo ikenbi, Criston jabébi noa jirimaa iki. Jakon shinanya ixonra, mato Diossen jaskáakin kishpinmaa iki.

⁶ Diossenra, Cristo Jesús betanbi noa jirimaa iki, jaskáaxonra Cristo betanbi naikan jati noa menia iki.

⁷ Jaskákinra noa aká iki, wetsa nete joaibaon, jawen akinmisti shinan, itan jawen ani noimisti shinanya ixon, Jesucristo meranxon, nobé aká jato onanmanoxon.

⁸ Ja maton ikonhaa kopíresa, jakon shinanya ixon, Diossen mato kishpinmaa iki, jakon jawéki maton aká kopíma, jara jawe kopímabi, mato Diossen imaa iki.

⁹ Jaskara ikaxa, tsoabi jawebi rabíresti atipanyamake, jaton koshinbi ikanama ikax.

¹⁰ Diossenra noa jaskaa iki. Janra Cristo Jesús meranxon, noa jonia iki, jakon teebores non anon ixon, non jaskáatira, moabi shinanna iká iki.

Criston noa westíorabicho keská imaa

¹¹ Jaskara iketian, shinankanwe, ja mato judíomabo ikátiai, “jakina rebichi xatéomabo”, akin judíobaon akai, jabores jaton jakina rebichi xatéyabo ixon rabíkin, nekebi jaton yorares aká ixonbi.

¹² Shinankanwe, wetsa netebaonra mato Cristonamabo ikana iki, *Israel jonibo betan iti janbiribi, itan Diossen jato betan senenhabe konti joi axon, jato meniti yoini jawékibo biti jisámabobi. Nato netenra mato iká iki, Dios betan jakanamabo, itan jaon manátíomabobi.

¹³ Ikaxbi ramara, Dios ochóbires ikatiibi, Cristo meranoax moa mato jabetanbi iki, noa kopí jawen jimi chikóni kopíres.

¹⁴ Janra ja judíomabo betan ja judíobo, rawikananax jakanabo ikenbi, korosenmeax mawáxon, ja rawikananti shinanbo keyoxontaanan, jakonax

jakanon ixon, westíora rarebobicho keská, jato imaa iki.

¹⁵ Cristonra meskó eséboyabi ja senenhati joibo, jawemabi banémaa iki, jaskáaxonra, ja rabé tsamá jonibo, jakonshaman ikanon ixon, jakibi mepinxon, westíora bená joni keska jato imaa iki.

¹⁶ Cristonra aká iki, korosen mawáxon, ja rabé tsamá jonibo rawikanana ikenbi, ja shinanbo jato keyoxonkin, jaskáaxonra jato Dios betan raenamaa iki, westíora yorabicho keská jato imanoxon.

¹⁷ Cristora nato main joá iki, mato itan noa Dioski shinanbenotabo iketian, noa jatíbi jan xabakaati, jakon joi yoi.

¹⁸ Cristo kopíresa, noa jatikaxbi Papa Dioski ochómaati atipanke, jawen Shinanman akinna.

¹⁹ Jaskara kopíra, moa mato wetsankonia joniboma iki, wetsabaon main ikáresma iki, ramara ja Diossen jonibaon biti jawékiboribi matona iki, mato riki, ja Diossen jonibaon rarebo.

²⁰ Mato riki, ja raanabo betan ja *profetabaon jaki koshitibo ayonxon, xoboakana keskábo. Jatian Cristobi iki ja kikin ani makan keska.

²¹ Ja Cristokibira, jatíbi jawen kanobo, jankemeetai kaman, ja xobo anikaresti jake, ja non Ibon janenko Diossen xobo iki kaai kaman.

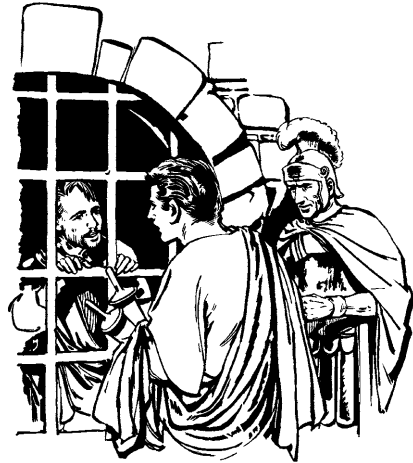
²² Matoribira, Cristo betanbi ikax, jatíbi joi akaibo betan tsinkitax, ja xoboribi iki, jawen Shinan meranoax jain Dios iká xobo.

Judíomabo joi yoiti Diossen Pablo raana

3 ¹ Mato judíomabo ikenbi, Cristo Jesús iká joibo en mato yoiái kopíra, ea Pablo cárcel meran xepokanke.

² Jainxon maton onanribike, Dios jakon shinanya ixon, mato joi yoiti tee ea menia.

³ Ja en mato jaweti joires wishaxonara, moatianbi Diossen shinanna jawéki jishtiaxon ea onanmaa iki.

Pablo cárcel meran akana.

⁴ Ja en mato wishaxona yoyo axonra maton onanti iki, ja Cristo meranxon aká jishtiaama jawékibo en onanna.

⁵ Ja jishtima jawékira, moatianbi tsoabi onanmama iká iki. Ikaxbi ramatianra, jawen Shinan meranxon Diossenbi ja jawen raanabo, itan profetabo jato onanmaa iki.

⁶ Nato riki ja jishtiakama iká: Cristo meranoax jatíbi judíomaboribi kishpin-meekanti, itan ja judíobo meninoxon yoiniboribi bikanti atipankana. Jabora moa westíora yorabicho keská iki, ja jakon join jato imaa.

⁷ Nato jakon joi yoiti teera aká iki, ani jakon shinanya ixon, jawe kopímabi ea Diossen menikin, jawen atipana koshi emeran imaxon.

⁸ Ea riki ja jatíbi Diossen jonibo xaran jato namanshoko. Ikaxbi, janra eabiribishaman ja judíomabo, Criston keyoyosma jakon jawéki yoiti tee ea menia iki.

⁹ Eara imaa iki jawekeskatiiki senenkai, ja nato jishtiakama shinanbo iki ixon, jatíbi jato onanmati. Ja shinanra iká iki, jatíbi jawéki jan joníaa Diossen moatianbi jishtiakama.

¹⁰ Jaskarainxonra, rama ja joi akaibo meranxon, jatíbi ja naikanmea

ángelbaon, itan ja niwemea koshibaon onankanti atipanke, jaskara ani onan riki Dios, ixon.

¹¹ Neskara iká iki, Diossen moabi shinanna, jatian jara non Ibo Jesucristo meranxon senenaa iki.

¹² Cristo meranoaxa, rakétanma noa Dioski nokóti atipanke, ja ikonhaax jaki koshia ikax.

¹³ Jaskara iketianra, en mato yoiái, mato kopi en masá teneai ninkáxonbi, jeneti shinantima, nato jawékira, jan mato rabíti jawéki iki.

Joi akaiboki Pablon orana

¹⁴ Neskara kopi írai, ja non Papa Dios bebon orani ea chirankooti,

¹⁵ jatíbi ja naikan ikana, itan nato main ikábaon Papa iketian.

¹⁶ Enra Dios yokatai, jatíbi já jayata jakon jawékibo meranoa, jawen Shinanman maton shinan meran, jawen atipana ani shinarya, itan koshiabo mato imanon ixon.

¹⁷ Maton ikonhaa kopí ibanon, Cristo mato meran jaai, jatian ja noimisti ibanon jaki koshiax mato jaa.

¹⁸ Jaskáaxonparira, jatíbi mato betan joi akaiboyaxonbi, maton onantiki, kikinshaman ani itan jainshaman senena yama riki, ja Criston noimisti shinan iki ixon.

¹⁹ Enra yokatai, jonin shinan betan senenma, kikin ani riki, ja noimisti shinan ixon, maton onanti kopí, jaskáaxon ja mato Diossen meniai jawékibo, jatíbi maton bia iti kopí.

²⁰ Jaskara ixon, rama Dios rabinon akanwe, janra non yokatai, itan non shinannai bebonbires noa axonti atipanke, jawen atipana koshi noo meran teetai meranxon.

²¹ Joi akaibaonra, Cristo meranxon, Dios rabikanti jake, jatíbitianbires. Jaskarakon ibanon.

Joi akaibo westíora shinanyabicho

4 ¹ Jaskara ikenra, Cristo kopí cárcel meran akana ixon, en mato yoiái, Diossenbi kenaabo ikax iti keskatibi ikanwe.

² Rabí shinanhome, itan noibamisbo ikanwe, manátia itaan, noiananax jaton ikábo wetsabo tenexonreskanwe.

³ Ja Diossen jakon Shinanman moa westíora shinanyabicho keská, mato imaa keyónaketiankaya, xabáshaman shinanyabores jakanwe.

⁴ Joi akaibora, westíora yorayabicho keská iki. Jainoax jake westíora Diossen Shinanbicho. Ja westíora manátibicho, mato Diossen kenaxon imaa keskáribi.

⁵ Jarake westíora Ibobicho; westíora non ikonhabicho; westíora bautismo-bicho,

⁶ westíora Diosbicho; jatíbibaon Papa; jatíbi jato xewina; jatíbi meranoax teetai itan jatíbiain.

⁷ Ikaxbi noa westíorabaonra, Criston keenxon, meniara jawen tee ati onan shinan non bipakea iki.

⁸ Jakopíra Diossen joi meran neskatai: “Naikan kakina, jan jato iboa jakon-mabo boá iki, jainxonra jawen tee ati onan shinan jonibo menia iki”, iki.^a

⁹ ¿Jawekeska yoimein ikai, bochikira kanike, iki? Neskara yoirá ikai: Rekenparira nato main joá iki.

¹⁰ Ja nato main joníribira, kikin nai bochiki kaa iki, jaskatax jabishaman jatíbiain iti kopí.

¹¹ Jatian janribira, jato imaa iki, jatíribibo raanabo itan *profetabo; jainoax wetsabo imaa iki, bená joi yoiái iti; jatian jatíribibo imaa iki, *pastorbo iti; jainoax wetsabo imaa iki, jato axeabo iti.

¹² Jaskáakinra jawen jonibo imaa iki, jato akinni teekanon ixon, jaskáaxon ja joi akaibo jato bebonhakin koshimati kopí.

^a 4.8 Sal. 68.18

¹³ Moa jatíxonbi jaskáakinbires ikon-haax westíorabicho keská itaanan, Diossen Bake non kikinbakin onannai kaman, itan Cristo betan senenribi non shinan meran noa anii senenai kaman.

¹⁴ Jatianra moa bakebaon akai keskáakin shinannaibo, noa itima iki, jaskara shinanyabopari akai, ja wetsa esé pikotaibaon jaton shinan wetsa-nankin, jaskataibo akanai, ja paramisti onanbaon teemabires jato parankin.

¹⁵ Jaskáyamaikaya, ja ikon joires noiax, jatíbi jawékiain noa anikaresti jake Cristoki koshi, ja iki, non yoran mapo keska.

¹⁶ Criston imaara jatiobi yora koshi ikai, jainoaxa jatíbi ja mebibó jakibicho kikiní mepiái, jatian jatíbi mebibó jakon íketianra, noiananax akinnanani jakoniribi aniai.

Cristonabo ikax, moa benati jaa

¹⁷ Jakopira, non Ibon janenko en mato neskara yoiái: Dios ikonhayamaibo ikai keskati moa jayamakanwe. Jabora benotabo ikax, jaton shinannai keskatires jakanabo iki,

¹⁸ itan jaton shinanbo moa jakonmaatabo. Jaskatira ja Diossen jati meniatonin raroí jayamakanke, onanmabo ikax, kikiní yoitimakanai kopí.

¹⁹ Jabora moa rabinbobi keyotax, meskó jakonma jawékibo akí jenéyamai cheakanabo iki.

²⁰ Ikaxbi matonra, jaskati janoxon Cristo onannama iki.

²¹ Matonra jakiriti iká joi ninkata iki, jaskarainxonra, já keenai keskati jati, maton onanna iki, ja Jesussen ikon join yoiái keská.

²² Jaskara kopí, ja moatian mato ikátiai keskati jaai jenétaan, ja shinanbo moa jenekanwe. Jatíbi ja jawékibora moa jakonmaata iki, ja paramis shinanman imaa.

²³ Ja mato meran iká shinanbo, moa wetsaresibi imataanankaya,

²⁴ já keska inon ixon, Diossen mato jonía bená shinanreskaya mato meran imakanwe. Jatian jara onanti iti jake, ponté shinarya ixon, moa jakonmabo ayamai, ja ikon join yoiái keská.

Jaskati noa rama jati

²⁵ Jaskara ikax, moa jansoyamakanwe, wetsaboribi ikon joibores yoikanwe, noara jatikaxbi westíora yorabicho keská iki.

²⁶ Sinatax, jaskara sináyabi iibaiyamakanwe.

²⁷ *Satanás xabá meniamakanwe.

²⁸ Ja yometso ikátiaibo, moa yometsoi jenékanwe. Maton mekenmanbi moa jakonax teekanwe, ja maxkatabobiribi akintinin mato yorontima kopí.

²⁹ Moa jakonma joibaon yoyo iki jenékanwe, jaskayamaikaya jan jato jakon shinan bimati, itan ja ninkatax raro-kanti joibaonreskaya yoyo ikanwe.

³⁰ Diossen jakon Shinan onísmayamakanwe. Ja Shinanra mato meran imaa iki, ja ochankonia mato kikinbakin xabáati nete nokóketian, mato jawenabo onanti iti kopí.

³¹ Ja mato meraa iká siná shinan, jatoki jakonmaati shinan, sinati koshín wao iti, jakonmai jatoki yoyo iti itan jatíbi meskó jakonmabo moa keyokanwe.

³² Moa jakon ixonkaya wetsaboribi jato noibakanwe. Jakonma jawéki akábo benxoax, moa shinanbenokanwe, ja Cristo kopí non ochabo soataan moa Diossen noa shinanxonyamaa keskáakinribi.

Diossen bakebo ikax jaskati jati

5 ¹ Mato Diossen noia bakebo ixon, já keskaribi itiaikinres shinankanwe.

² Jatíbibó jato noikanwe, noa noiax noa kopi Cristo mawáni keskáakinribi. Já jaskatara iká iki westíora jawéki Dios menikana kikin jakonhira inin poatai keskáshaman.

³ Matora ja Diossen jonibo ikai keskatibi moa ikanti jake; ja atimabo betan yoranti, itan meskó jakonma jawékibo, jainoax matobicho jayátibo yoitanibobi mato iti yamake,

⁴ jakonma joibaon moa yoyo iamakanwe. Jainoax iresa join, itan jakonma shirobaonribi iamakanwe, jaskatibo yoyo itira, kikin jakonma iki. Jaskayamakinkaya, Dios rabikanwe.

⁵ Matonra moa onanke, ja wetsabo betanbires yoranti akai, iamaxon jakonma jawéki akaibo, jainoax jabicho jayáti shinanya ikaibo (ja iki jatonbi aká jawéki rabiti keskáribi). Jaskarabora Cristo betan Diossen jato ikinna netenko jayamanoxiki.

⁶ Ja ikon keskáakin joi yoiabaonra, mato parannake, koirameekanwe. Jaskara jawéki ikonhaibokayara, Diossen jato akonbireskin masá tenemanoxiki.

⁷ Jaskara jonibaon akairibi, matonribi ayamakanwe.

⁸ Moatianra mato yamé keska meran jakanabo iká iki. Ikaxbi ramara non Ibo betan ikax, mato joé meran ikanai. Jaskara kopí, ja joé meran ikax iti keskatí jakanwe.

⁹ Ja joé keskatoninra jato imai, jakon shinanya, atibi keskáakin jawéki akai iti, itan ikonbores yoiái iti.

¹⁰ Ja Ibo keenai keská atireskaya shinankanwe.

¹¹ Ja yamé keska meran já jonibaon, ja axon jakonma jawéki bitima akanai bo ayamakanwe. Jaskayamakinkaya, jakonma jawékibo akanaitian oinxon, jato notsinkanwe.

¹² Rabin jawéki riki, ja joné akanai jawékibo jato yoixonti.

¹³ Ikaxbi jawetianki jatíbi jawékibo joekan tenaxon jishtiakai, jatianra moa onantibires ikai.

¹⁴ Ja joékanra jatíbi jawékibo onantibires imai. Jakopira Diossen joi meran ikai: “Oxaa ikax, oxá besowe. Mawata ikax, mawábo xarameax jiriwe, jatianra mia Criston tenatiki”, iki.

¹⁵ Jaskara iken, ja maton ikainkobo kikinni koirameekanwe, ja onanmabo ikai keskatí jayamakanwe, onanbo ikai keskatikaya jakanwe.

¹⁶ Netetiibikaya ja ati jawékibo jakonhakin akanwe, netebora jakonmabires iki.

¹⁷ Onanmabo keská iamakanwe, jawekayarin ja Ibo keenai iki ixon onannabokaya ikanwe.

¹⁸ Moa vinon paenyamakanwe, matora jakonmayonake. Jaskáyamaikaya, Diossen jakon Shinan bochóyares ikanwe.

¹⁹ Tsinkitax, salmosninbo shinan menianankanwe, jainoax Dioskiriti iká bewáboribi bewakanwe, jatíbi jointiaxonbi ja Ibo rabikanwe.

²⁰ Ja non Ibo Jesucriston janenko, jatíbitian ja Papa Dios iráke akanwe, jatíbi jawékibo kopí.

Joi akaibo ikax, jaton awin betan jaskatí iti

²¹ Wetsabo betan ninkakannani jakanwe, Dioski rakétaanan.

²² Beneya ainbobaonra, ja Ibo akai keskáakinribi jaton benebo jaton joi ninkáxonkanti jake.

²³ Ja Cristo riki, joi akaibaon mapo keska, jatian benbobo jaton awinin mapo keska; ja joi akaibo iki jawen yora. Jatian jabi iki, jato jan kishpinmai.

²⁴ Ja joi akaibo Cristoki yoiti ikai keskatiribira, ja benoya ainbobo, jatíbiain jaton beneki yoiti ikanti jake.

²⁵ Ja wanoyabaon, maton awinbo noikanwe, ja joi akaibo noiax, jato kopi Cristo mawáni keskáakinribi.

²⁶ Jaskáara iki jawenabiribi itiakin imanoxon, jawen joi betan onpaxan chokayontaanan, Dios bebon jakon inon ixon.

²⁷ Jaskáaxon, ja joi akaibo janbi oinna, kikin metsáshaman, jawe kerásma itan jawe ramiomabi, jainoax wetsa jakonmabo yamaax, moa jakonman senena ikax, ja yoixontibo yama iti kopí.

²⁸ Jaskáakinribira, ja wanoyabaon jaton awinbo noikanti jake, jaton yorabi

noia keskáakin. Jatian jawen awin noia jonira, kikinni janbixbi noikaatai.

²⁹ Tsonbira jawen yora omisshamai, jaskáyamakinra jawékiamakanai itan koirankanai, ja joi akaibo Criston akai keskáakinribi.

³⁰ Ja joi akaibo iki, jakibi mepia ikax, jawen yorabi keská.

³¹ Jaskara ikenra, jonin jawen papa betan jawen tita jeneti iki, jawen awin betanbiri wanoxon. Jaskataxa, ja rabé westíora yorabicho keská iti iki.

³² Natora kikin onantikoma jawéki iki. Cristo betan ja joi akaibo yoikin en aká ikax.

³³ Jaskara iketian, mato westíorabaon, matonbinix noikaata keskáribiakin, maton awinbo noikanwe, jatian ja beno-yabaon, maton bene joi ninkaxonkanwe.

6 ¹ Bakebo, ja non Ibon yoiái keskáakin, maton papabaon joi ninkáxonkanwe. Maton jaskáara, kikin jakon iki.

² Japari non senenhaketian, noa jaskara imati senenhati joi riki, neskara: “Min papa betan min tita jakonhawe,

³ jatíbi min akainkobo mia jakon inon, itan basibires mia nato main janon”, iki iká.^b

⁴ Jainoax mato papabo, maton bakebo sinámayamakanwe. Jaskayamakinkaya, jakonhaxonres esekin jato aniakanwe, itan non Ibo keenai keskáakin jato axeakanwe.

⁵ Jainoax ja iboaxon yonokanaibo, maton ibobaon yoiabo senenhaxonkanwe, jakonma ixonaketian raké-kainxon, itan ikoni keenshamantaanan ja Cristobi tee axonai shinanbainxon.

⁶ Jato betan jakon iti kopí, oinkanares teetai iamakanwe. Jaskayamakinkaya, Criston yonotibo ixon, ikonkon keenshamanxon, Dios keenai keskáares axonkanwe.

⁷ Rayáshaman shinanyanixkaya teekanwe, jonibo axonai shinannaxma, non Iboni axonai shinantaanan.

⁸ Ja iboaxon yonokanai, iamax yonokanaimabo inonbi, westíoraxonbo jakon

jawéki aká kopí, non Ibon jato meniti onannax.

⁹ Jainoax mato, jan jato iboabo, matoribi jaskákanwe maton yonotibo betan. Jakonma join jato rakéayamakanwe. Shinankanwe, mato iki jato betanbi, westíora naikanmea Iboyabicho, jatian janra senenbires jato jakonhai.

Joi akaibo shinan meran reteananai

¹⁰ Jatian ramara ja nokon wetsabo en yoiái, Ibo betanbi ikax, jawen ani atipana koshikires koshikanwe.

¹¹ Jayakax reteananti jawékibo mato Diossen meniáton panakaakanwe, jaskatax ja *Satanássen paranhanan jakonmain pakémakasabi, mato koshi inon.

¹² Noara jonibo betan reteananyamai, noara reteananai, ja niwen niai jishtima yoshinbo betan, jabaonra nato nete iboa koshi ixon, jakonma jato amai.

¹³ Jaskara iken, ja jayakax reteananti jawéki mato Diossen meniáton panakaakanwe, jaskaxonra atikoma jawékibo nokókenbi matonharesti iki. Jatian jaskáakin matonharesa pekáora, jaskara koshiabi mato ikanti jake.

Reteananox sontáro benxokaata.

^b 6.3 Ex. 20.12; Dt. 5.16

¹⁴ Jaskara iken, ja ikon joiki koshikanwe, cintoranin chinexeeti keskati, itan ja yami xopanameti saweax jan panakaati keskati, ja atibi keskáakin ati shinanman, chipókanwe.

¹⁵ Jan jato shinan xabáshaman imati jakon joi yoi kanox, moa zapato sawea keskábo ikanwe.

¹⁶ Ja maton Dios ikonha ibanon, *Satanássen jawen chiibires piá keskabo matoki potaa joáx, jaki tsakáti yami panáti keská.

¹⁷ Ja mato kishpinmeeta ibanon, jan maton mapo panati yami maiti keská, jatian ja Diossen joi ibanon, jawen jakon Shinanman mato menia espada keská.

¹⁸ Orankin jeneyamakanwe, jawen Shinanman amaaton, jatíbitian Dios yokákin jeneyamakanwe, shinan meran koiranmeeti jeneyamakanwe, maton shinan namanyamakanwe. Jainoax jatíbi joi akaibo kopí orankin jeneyamakanwe.

¹⁹ Jainxon ea kopíribi orankanwe, abanon jaskáakin yoiti joibo ea

Diossenbi menikin. Jaskáaxon koshi shinanyaxon, ja jakon joi meran iká, tson onannama jawéki en jato yoinon.

²⁰ Nato joi yoiái itira jawen janenko ea Diossen raana iki. Jaskáakin jato joi yoiái kopíra, rama ea cárcel meran akanke. Eki orankin jeneyamakanwe, rakéyamakin, Cristokiriti iká joibo en jato yoinon.

Senentiainni jato yoiái

²¹ Ja Ibon tee akin, ati jawékibo senenhaai non wetsa Tíquiconra, jatíbi ja neno ea jaskara winotaibo mato kaxon, yoinoxiki.

²² Jakopíra en ja raanai, noa neno winotai jawékibo yoiái ninkaxon, maton koshiakin shinannon ixon.

²³ Abánon, ja Papa Dios betan non Ibo Jesucriston, mato jatíbi joi akaibo xabá shinanya, noimisti shinanya, itan jaki koshiti shinanyabo mato imakin,

²⁴ Jainxon abánon, ja jatíbi ja non Ibo Jesucristo kikhakin noiabo, jawen jakon shinan jato menikin.